

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hissar och rulltrappor på fartyg;

TSFS 2026: [XX]

Utkom från trycket
den [DATUM ÅR]

beslutade den

SJÖFART

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 2 kap. 1 och 7 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 10 § och 6 kap. 7 § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438), samt beslutar följande allmänna råd.

Tillämpning

1 § Dessa föreskrifter gäller för hissar som är försedda med hisskorg på svenska fartyg. Föreskrifterna gäller även andra hissar och rulltrappor som avses att tas i bruk på svenska fartyg från och med föreskrifternas ikraftträdande.

2 § För hissar och rulltrappor på fartyg i nationell sjöfart gäller endast 11–18 §§.

3 § Bestämmelser om elektromagnetisk kompatibilitet finns i förordningen (2016:363) om elektromagnetisk kompatibilitet.

4 § Bestämmelser om arbetsmiljö finns även i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2019:56) om arbetsmiljö på fartyg.

Ömsesidighet

5 § Varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Turkiet, eller som har sitt ursprung i och som lagligen saluförs i en Eftastat som är part i EES-avtalet förutsätts vara förenliga med dessa regler. Tillämpningen av dessa regler omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 av den 19 mars 2019 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008.

¹ Se Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Definitioner

6 § I dessa föreskrifter avses med

<i>fartyg i nationell sjöfart</i>	fartyg som omfattas av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2017:26) om fartyg i nationell sjöfart,
<i>hiss</i>	motordriven och permanent installerad lyftanordning avsedd för transport av personer eller gods mellan fasta stannplan,
<i>hisskorg</i>	lastbärande anordning till hiss bestående av korgram, golv, väggar, tak och eventuell korgdörr eller korggrind,
<i>kontrollorgan</i>	organ som har ackrediterats för att utföra kontroll av anordningar som omfattas av dessa föreskrifter enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller enligt motsvarande bestämmelser i något annat land inom EES,
<i>maxlast</i>	den högsta last som en hiss eller rulltrappa är avsedd för,
<i>personhiss</i>	hiss huvudsakligen avsedd för transport av personer och som manövreras av person som medföljer hissen,
<i>rulltrappa</i>	motordriven anordning avsedd för transport av personer genom trappsteg som förflyttas uppåt eller nedåt,
<i>varupersonhiss</i>	hiss huvudsakligen avsedd för transport av gods men som manövreras av person som medföljer hissen.

Konstruktion och installation

7 § Hissar och rulltrappor ska vara konstruerade och installerade på sådant sätt att säkerheten för fartyget och de ombordvarande säkerställs under alla förhållanden. Anordningarna ska vara anpassade till den avsedda användningen samt vara konstruerade och installerade med hänsyn till de belastningar som anordningarna utsätts för.

8 § Person- och varupersonhissar som är försedda med hisskorg ska uppfylla de säkerhetskrav som anges i standarden ISO 8383:1985, Lifts on ships – Specific requirements.

9 § Person- och varupersonhissar som är försedda med hisskorg och vars hastighet överstiger 0,15 m/s ska, utöver vad som anges i 8 §, uppfylla de krav som följer av bilaga 5:1 till Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar.

Allmänna råd

Hissar som omfattas av 9 § bör i tillämplig utsträckning uppfylla följande standarder:

1. SS-EN 81-20:2020, *Person- och varupersonhissar.*
2. SS-EN 81-28:2022, *Nödkommunikationssystem för person- och varupersonhissar.*
3. SS-EN 81-50:2020, *Konstruktionsregler, beräkning, inspektion och provning av hisskomponenter.*
4. SS-EN 81-73:2020, *Hissars funktion i händelse av brand.*

10 § Andra hissar än de som avses i 8 och 9 §§ samt rulltrappor, ska uppfylla de säkerhetskrav som följer av bilaga 1 till Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:4) om produkter – maskiner.

Allmänna råd

Hissar och rulltrappor som omfattas av 10 § bör i tillämplig utsträckning uppfylla följande standarder:

1. SS-EN 81-3+A1:2008, *Elektriska och hydrauliska småvaruhissar.*
2. SS-EN 81-31:2024, *Varuhissar med möjlighet till tillträde för personer.*
3. SS-EN 81-40:2020, *Trapphissar och plattformshissar som rör sig längs en lutande bana, avsedda för personer med nedsatt rörelseförmåga.*
4. SS-EN 81-41:2010, *Vertikalgående plattformshissar avsedda för personer med nedsatt rörelseförmåga.*
5. SS-EN 115-1:2017, *Säkerhet hos rulltrappor och rullramper - Konstruktion och installation.*

Kontroll

11 § Innan hissar och rulltrappor tas i bruk ska sådana anordningar genomgå en inledande kontroll av ett kontrollorgan för att säkerställa att de tillämpliga krav som följer av 7–10 §§ är uppfyllda. Kontrollen ska omfatta konstruktionskontroll och installationskontroll i enlighet med 12 och 13 §§.

12 § Konstruktionskontroll omfattar kontroll av

1. att anordningen ur säkerhetssynpunkt är lämplig för det avsedda ändamålet,
2. att anordningens placering i fartyget är lämplig ur säkerhetssynpunkt,
3. ritningar, kopplingsscheman, lastuppgifter, material och ytbehandling,
4. att möjligheterna att på ett säkert sätt utföra egenkontroll och underhåll har beaktats,
5. beräkningar, säkerhetsanalyser och säkerhetsrapporter, i den omfattning som är nödvändig för att bedöma hållfasthet, stabilitet och säkerheten i övrigt, och
6. instruktioner för användning, drift, räddning, egenkontroll och underhåll.

13 § Installationskontroll omfattar kontroll av

1. att anordning installerats för det ändamål, med den belastning och hastighet som den är avsedd för, samt att den placerats riktigt i fartyget, allt med hänsyn till säkerhet och hälsa,
2. att anordningen är installerad i enlighet med tillhörande dokumentation,

3. infästningar av anordningen i bärande byggnadsdelar,
4. utrymmen och utrustning som tillhör anordningen,
5. att byggnadsdelar, installationer eller andra föremål inte påverkar anordningen på sådant sätt att det kan inverka menligt på anordningens säkerhet,
6. funktionen hos säkerhets- och skyddsanordningarna,
7. funktionen av anordningen i övrigt, och
8. att instruktioner för användning, drift, räddning, egenkontroll och underhåll är tillgängliga.

Kontroll av funktionen hos lastberoende säkerhets- och skyddsanordningar utförs både med och utan nödvändig belastning.

Kontroll av funktionen hos lastbärande anordningar utförs med nödvändig belastning.

14 § Hissar och rulltrappor som är i bruk ska genomgå periodisk kontroll av ett kontrollorgan för att säkerställa att de delar av anordningen som har betydelse för säkerhet och hälsa hålls i stånd. Periodisk kontroll ska ske med högst 12 månaders intervall för person- och varupersonhissar och med högst 24 månaders intervall för övriga hissar och rulltrappor.

15 § Hissar och rulltrappor som är i bruk ska genomgå förnyad kontroll av ett kontrollorgan om anordningen har ändrats på ett sätt som är av väsentlig betydelse för säkerheten, eller om det i andra fall finns anledning att anta att anordningen inte uppfyller tillämpliga säkerhetskrav. Den förnyade kontrollen ska omfatta konstruktionskontroll och installationskontroll enligt 12 och 13 §§ i den utsträckning som är nödvändig.

16 § Hiss eller rulltrappa som efter avslutad kontroll bedöms vara behäftad med brister som utgör omedelbar risk för säkerhet och hälsa, får inte användas förrän anordningen har genomgått en förnyad kontroll enligt 15 § som visat att bristerna har åtgärdats.

17 § Fartyg ska ha ett intyg från den senaste kontrollen tillgängligt ombord för varje hiss och rulltrappa som varit föremål för kontroll enligt dessa föreskrifter. Intyget ska innehålla

1. uppgift som identifierar den anordning som har kontrollerats,
2. kontrollorganets namn och ackrediteringsmärke,
3. kontrollorganets ackrediteringsnummer,
4. datum för utförd kontroll,
5. namn på den som utfört kontrollen,
6. resultatet av kontrollen inklusive eventuella brister, och
7. datum då ny kontroll ska vara utförd.

18 § Hissar och rulltrappor ska vara försedda med en fast anbringad skylt som är väl synlig för användarna. På skylten ska det finnas tydliga uppgifter om

1. anordningens identitet,
2. anordningens maxlast,
3. kontrollorganets namn och ackrediteringsmärke,
4. kontrollorganets ackrediteringsnummer,
5. datum för den senaste kontrollen, och
6. datum då ny kontroll ska vara utförd.

Allmänna råd

För person- och varupersonhissar som är försedda med hisskorg, bör skylten vara anbringad i hisskorgen.

Drift och underhåll

19 § Drift och underhåll av hissar och rulltrappor ska ske på sådant sätt att säkerheten för fartyget och de ombordvarande säkerställs under alla förhållanden. Drift och underhåll ska utföras på ett ändamålsenligt, effektivt och säkert sätt, samt i enlighet med tillverkarens anvisningar.

Allmänna råd

Drift och underhåll av hissar och rulltrappor bör ske i enlighet med standarden SS-EN 13015+A1:2008, Underhåll av hissar och rulltrappor - Regler för underhållsinstruktioner.

20 § För varje hiss och rulltrappa ska det finnas nödvändig dokumentation för att säkerställa att drift och underhåll kan ske på det sätt som avses i 19 §. Dokumentationen ska hållas tillgänglig vid kontroll och tillsyn av anordningarna, och åtminstone omfatta

1. en beskrivning av anordningen och dess funktion,
2. ritningar och systemscheman,
3. manualer för installation, drift och underhåll,
4. uppgifter om eventuella ändringar av anordningen,
5. uppgifter om tester och provning som utförts,
6. uppgifter om service och underhåll som utförts,
7. uppgifter om avslutade kontroller enligt 11–16 §§,
8. det intyg som avses i 17 §, och
9. de övriga uppgifter som är nödvändiga för att genomföra kontroll enligt dessa föreskrifter.

21 § Om hiss eller rulltrappa orsakar olycksfall eller tillbud, ska anordningen tas ur bruk i avvaktan på en förnyad kontroll enligt 15 §. Detsamma gäller om hiss eller rulltrappa har skadats på ett sätt som kan påverka säkerheten eller om hiss eller rulltrappa har orsakat skada som kan inverka menligt på fartygets sjövärdighet.

Redaren eller befälhavaren ska anmäla händelser enligt första stycket till Transportstyrelsen.

Undantag

22 § Transportstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

TSFS 2026:

Denna författning träder i kraft den XX XX 2026.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Sai Mohebbi
(Sjö- och luftfart)

REMISS